

Budowanie nowej Szkocji: niepodległa Szkocja w Unii Europejskiej

BUILDING A NEW
SCOTLAND

Podsumowanie

Przystąpienie Szkocji jako niepodległego państwa do UE to dla tego kraju szansa na odzyskanie tego, co zostało utracone w wyniku brexitu, oraz zagwarantowanie sobie tego, czego nie może zapewnić decentralizacja uprawnień (ang. devolution). Po raz pierwszy przedstawiciele Szkocji zasiedliby przy stole i mieli wpływ na obronę jej interesów bezpośrednio w UE. Niepodległa Szkocja przyczyniłaby się do rozwoju UE i jej Państw Członkowskich.

Dowody na poparcie informacji w tym podsumowaniu wraz z odniesieniami do źródeł znajdują się w pełnej wersji tekstu.

Szkocja, Wielka Brytania i Unia Europejska

Królestwo Szkocji dobrowolnie zawarło unię polityczną z Królestwem Anglii w 1707 roku. W ramach tego porozumienia Szkocja zachowała odrębność instytucji i systemów krajowych.

Parlament Wielkiej Brytanii kontroluje politykę makroekonomiczną, politykę zagraniczną i obronną, a także ma większość uprawnień w zakresie opieki społecznej i podatków.

Decentralizacja uprawnień i ponowne ustanowienie szkockiego parlamentu udowodniły istnienie zalet wynikających z samodzielnych rządów Szkocji. W 2014 roku w kraju odbyło się referendum w sprawie ewentualnego odłączenia się od Wielkiej Brytanii. Wcześniej przeciwnicy niepodległości przeprowadzili kampanię, w której przekonywali, że jedynym sposobem zapewnienia Szkocji miejsca w UE było oddanie głosu na „nie”.

Szkocja przestrzega wspólnych zasad i wartości leżących u podstaw życia w UE, a mianowicie poszanowania ludzkiej godności, równości, praworządności, wolności, demokracji i praw człowieka. Udowodniła to jasno, kiedy jej obywatele opowiedzieli się zdecydowanie za pozostaniem Wielkiej Brytanii w UE w 2016 roku.

Przez brexit ponownie rozgorzała dyskusja na temat ewentualnych korzyści wynikających z niepodległości Szkocji i jej członkostwie w Unii Europejskiej na własnych zasadach.

Przedstawiamy tu dowody na to, że decyzja rządu w Westminsterze o brexicie w wersji twardej wiąże się dla Szkocji ze stratami gospodarczymi, społecznymi i kulturowymi. Podejście Londynu do negocjacji z UE charakteryzowały niepotrzebne tarcia oraz lekceważenie poglądów i interesów obywateli Szkocji.

Straciła ona dostęp do wspólnego rynku, a także unijnej sieci niezwykle korzystnych stosunków handlowych na całym świecie. Obywatele kraju stracili prawo do życia, mieszkania i studiowania w UE.

Szkocja znajduje się zatem w wyjątkowym położeniu: kraj dobrowolnie przynależący do unii politycznej został usunięty z UE i stracił dostęp do wspólnego rynku wbrew preferencjom większości swoich obywateli.

Członkostwo w UE wiązałoby się dla Szkocji z wieloma korzyściami

Jak wykazano, członkostwo w UE ma zalety gospodarcze, społeczne i kulturowe. W przypadku Szkocji byłyby one następujące:

- przynależność do największego na świecie wspólnego rynku, charakteryzującego się wolnym przepływem towarów, usług, kapitału i ludzi. Rynek ten jest siedem razy większy od rynku Wielkiej Brytanii, zatem firmy szkockie mogłyby swobodnie prowadzić interesy handlowe z większą liczbą firm i sprzedawać towary i usługi większej liczbie klientów.
- Zapewnienie obywatelom Szkocji liczniejszych i lepszych szans szkolenia i rozwoju. Szkocja byłaby w stanie przyciągać i zatrzymywać pracowników z całej UE, co zapewniłoby ciągłość działalności jej firm, najlepszych na świecie uniwersytetów i usług publicznych.
- Stworzono by szanse wymiany kulturalnej i utworzenia partnerstw badawczych na rzecz dobrobytu obywateli kraju.
- Szkocja znalazłaby się w samym sercu organizacji o zasięgu globalnym. Mogłaby współpracować ze swoimi partnerami nad tworzeniem polityki unijnej i nad walką z wyzwaniami globalnymi, np. zmianami klimatycznymi.
- Szkocja odzyskałaby dostęp do unijnych narzędzi egzekwowania prawa, które pomogłyby w zwalczaniu przestępczości międzynarodowej i zagrożeń globalnych.

Jako Państwo Członkowskie UE niepodległa Szkocja miałaby bezpośrednich przedstawicieli w instytucjach unijnych. W ten sposób kraj mógłby podejmować wspólne decyzje odzwierciedlające jego priorytety w demokratycznych i przejrzystych procedurach.

Księga przedstawia te i wiele innych korzyści wynikających z przynależności do UE.

Szkocja ma wiele do zaoferowania jako Państwo Członkostwie UE

Jak wspomnieliśmy, UE ma wiele do zaoferowania Szkocji, ale jest też odwrotnie: członkostwo Szkocji w strukturach unijnych może mieć dla nich wiele zalet. Na przykład:

- ogromny potencjał Szkocji w zakresie energii odnawialnej, badań, rozwoju i innowacji mógłby pomóc UE w rozwijaniu technologii przyszłości i w realizacji celu zero netto;
- światowej klasy koledże i uniwersytety Szkocji ponownie otworzyłyby swoje podwoje dla studentów Erasmus+ z krajów unijnych;

- żywa kultura Szkocji znacząco przyczyniłaby się do zwiększenia dynamiki i polepszenia perspektyw Unii.

Niepodległa Szkocja pomagałaby w pielęgnowaniu wartości unijnych. Rząd szkocki zobowiązuje się do realizacji wspólnej agendy unijnej dotyczącej sprawiedliwości społecznej oraz tworzenia sprawiedliwszego i bardziej ekologicznego społeczeństwa.

Odzyskanie niepodległości przez Szkocję to jedyny możliwy sposób zapewnienia jej członkostwa w UE

Członkostwo niepodległej Szkocji w UE nie odbywałoby się kosztem cenionych dotychczasowych i przyszłych relacji z Wielką Brytanią. Relacje handlowe niepodległej Szkocji jako członka UE z pozostałymi krajami Wielkiej Brytanii podlegałyby wszystkim obowiązującym ustaleniom handlowym ustalonym między UE a Wielką Brytanią. Pozostałe kraje Wielkiej Brytanii oraz Irlandia pozostaną dla Szkocji bliskimi i cenionymi partnerami.

W dokumencie opisano proces przystąpienia do UE. Wynika z niego, że Szkocja dysponuje już niezbędną do tego wiedzą i niezbędnymi sieciami. Przepisy obowiązujące w Szkocji są już zgodne z ustawodawstwem unijnym. Z tego powodu rząd szkocki ma pewność, że kraj jest w stanie bez przeszkód i szybko spełnić wymogi akcesji.

Propozycja rządu jest taka, żeby niepodległa Szkocja złożyła wniosek o jak najszybsze ponowne przystąpienie do UE.

Szkocja znalazłaby się w sytuacji bez precedensu. Żaden kraj nie został wyprowadzony z UE i nie utracił dostępu do wspólnego rynku wbrew swojej woli. Żaden kraj nie składał ponownie wniosku o ponowne przyjęcie do struktur europejskich.

Większość obywateli, parlament i rząd Szkocji nigdy nie chcieli opuścić UE. Od członkostwa Szkocji w UE zależy przyszły sukces gospodarczy i społeczny tego kraju. Jedyny możliwy sposób zapewnienia tego to członkostwo w UE.

© Rząd Szkocji, 2023 r.

Publikacja Rządu Szkocji, listopad 2023 r.

Dla Rządu Szkocji stworzyła firma APS Group Scotland, 21 Tennant Street
Edinburgh EH6 5NA PPDAS1341862 (11/23)